

† Ego Leo papa decimus promitto, juro et voveo servare omnia suprascripta, et ideo manu propria subscripsi.

48 *Exemplum.*

Infrascripta sunt capitula publica inter Summum Pontificem et reverendissimos cardinales unanimiter et concordēs ordinata pro defensione fidei, libertatis ecclesiasticæ, reformationis Ecclesiæ in capite et in membris.

49 Nos omnes et singuli Sacrosantæ Romanæ Ecclesiæ cardinales infrascripti, pro bono et felici regimine et conservatione status R. E. juramus et fovemus Deo Omnipotenti et sanctis Petro et Paulo ac omnibus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ quam suis sanctis promittimus, quod si aliquis ex nobis electus fuerit in Papam, post electionem de se celebratam, jurabit et fovebit pure et simpliciter, pure servare et servari facere et adimplere cum effectu omnia et singula infrascripta capitula, nec non tot infrascripta capitula quot erunt cardinales in electione Pontificis præsentis manu propria signabunt, nec non infra tres dies post coronationem factam dabit bullas omnia capitula continentes quot erunt cardinalibus in sua creatione præsentibus, et antea coronationem suam et antequam portæ conclavis aperiantur, dabit cum effectu unum ex dictis instrumentis, manu propria sua subscriptum, serenissimo domino Maximiano romano Imperatori electo, ac unum alterum simile infrascriptis omnibus regibus ac potentatibus christianitatis mittenda responsione per oratores, vel procuratores, vel electores, qui solent principum incurere pœnas in eis capitulis pluribus locis contentas.

In primis, jurabit et promittet quod adveniente casu necessitatum subveniendi fidelibus christianis ad defensionem eorum contra perfidos turchas, quod Summus Pontifex de alumnis suis apud Thulpham redditu causa tali subveniet; quod si ejusdem alumnis redditus summam quadraginta millia ducatorum non attinget, id Pontifex de aliis annuis ejusdem ecclesiæ redditibus dabit et respondet usque ad dictam summam quadraginta millia ducatorum, in quorum tamen computari debeant provisiones nobilium profugorum et expressorum ab infidelibus, et aliorum pauperum, qui octo milia ducatorum excedere summam non debeant. Ita ut nunquam de prædictis aluminis redditibus dispensari, aut alienare, aut in alios usus disponi aliquid possit, sub pœna indigna-

tionis et anatematis et sacrilegii, quodque redditus prædictus per clericos camerae apostolicæ et Sacri Collegii insimul scribantur et computantur, ut computum eorum videantur, deputandosque depositarios teneantur præfatas pecunias exponere de mandato eorum clericorum et Collegii secundum deliberationem Santissimi Pontificis et cardinalium priorum ex quolibet ordine, et in tali casu, cardinales de ipsorum pecuniis offerant, dare et solvere pro tali auxilio decem millia ducatorum pro rata solvendorum et quælibet pro rata et portione reddituum suorum, quotiescumque Deus concesserit generalem confœderationem validam et sufficientem cum concursu potentatum, principum et populorum christianorum ad offensionem ipsorum perfidorum turchorum, ultrasummam quadraginta millia ducatorum, offert bona fide et corde puro ducatorum centum millia exponendorum modo supradicto; insuper dominiorum ecclesiasticarum decimas prout videbitur expedire, indulgentias omnium trigintas et vigintas et alias quascunque impositiones et quomodolibet utiles nec non et supportabiles videantur, cardinalesque ipsi viginti millia ducatorum causa expeditionis generalis sponte offerunt promittendi efficaciter, rata ut supra et cum effectu solvenda.

Item, ut eisdem cardinalibus libera proveniant, consilia non apponet, nec pro eo quempiam apponi permittat manum in personam vel in bonis alicujus ex eis, nec aliquod in eorum statu et provisione mutabit, quacunque ratione, causa vel occasione sine expresso consilio et consensu præsentium vel scripto dictorum dominorum cardinalium præstando cum ballotis prout infra; nec aliquo modo procedet, aut procedi mandabit vel permittat contra aliquem ex eis, nisi assistentibus et consentientibus tribus cardinalibus, videlicet uno ex quolibet ordine eorum, seu eorum doctorum pro parte ad id deputandorum, eisque libere et per ballotas expresse in hoc consentientibus, nec damnabit aliquem ex eis nisi legitime convictum procedente legitima causa cognitionis aut processus dictis duabus partibus; servabitque eos liberos, exemptos ab omni datio et gabella qualiscunque vini, salis, grassiæ, terræ et omnium aliarum, teneanturque ejus et Camerae apostolicæ vendentes vectigalia, omnibus venditionibus conditionem apponere, et de hoc capitulo expressam facit mentionem nec quam quovis quaesito colore exigant cardinalibus sed quod stetur ad cédulas manu dictorum cardinalium subscriptas; et in eventu in quem ipsorum conductores aut nomine Camerae exactores exigerint, possint cogi quocumque